

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IenM/BSK-2013/221714

Bijlage(n)
7

Datum 8 oktober 2013
Betreft Project Mainportontwikkeling Rotterdam:
Voortgangsrapportage 12

Geachte voorzitter,

Conform de Regeling Grote Projecten rapporteer ik u, mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken, over de voortgang van het Project Mainportontwikkeling Rotterdam (PMR) en de Tussentijdse evaluatie van PMR die ik bij de aanbidding van de vorige voortgangsrapportage heb aangekondigd.

De bijgevoegde voortgangsrapportage betreft de periode 1 juli 2012 tot en met 30 juni 2013. In deze brief geef ik u zowel een terugblik op de verslagperiode als informatie over de belangrijkste ontwikkelingen na de peildatum van 30 juni 2013 en een doorkijk naar de komende periode. Daarnaast bericht ik u over de uitkomst van de Tussentijdse Evaluatie van PMR die ik dit jaar heb laten uitvoeren en die eveneens als bijlage bij deze brief is gevoegd.

Terugblik verslagperiode 1 juli 2012 tot en met 30 juni 2013

In de afgelopen verslagperiode zijn binnen het deelproject Landaanwinning veel mijlpalen gehaald en de eerste fase van de Landaanwinning is vrijwel afgerond. De zeekering is gesloten, het spoor en de weg langs de buitencontour zijn aangelegd, de laatste kades en terreinen voor de terminaloperators zijn opgeleverd en Maasvlakte 2 is op 22 mei 2013 ook nautisch geopend. Nederland is een groot havengebied rijker geworden.

De werkzaamheden ten behoeve van het deelproject natuurcompensatie betreffen nog het monitoren van de natuurlijke ontwikkeling van de natuurcompensatie. Deze monitoring is ook in deze verslagperiode volgens plan verlopen. De natuurlijke ontwikkeling van de duincompensatie, die enkele tientallen jaren beslaat, gaat de goede kant op. Het compensatiedoel vochtige duinvallei kan bereikt worden, indien de grondwaterstand, conform verwachting, nog verder stijgt en de vallei zich door verdere uitstuiving verdiept. Ook het aantal hectares potentieel grijs duin is voldoende om op termijn aan de compensatieopgave te voldoen. De uitkomsten van de effectmonitoring in de Voordelta laten zien dat de ingestelde rustgebieden hebben bijgedragen aan het behoud cq. toename van goede leefomstandigheden, maar ook dat de voedselwebrelaties in de Voordelta veel complexer en variabelere van aard zijn dan voorheen werd gedacht. Door deze complexiteit is een positief effect van de natuurcompensatie vooralsnog moeilijk statistisch significant aantoonbaar gebleken.

In deze verslagperiode zijn, met het onherroepelijk worden van de bestemmingsplannen voor de Vlinderstrik op 17 april 2013, alle ruimtelijke planprocedures van het deelproject 750 ha natuur- en recreatiegebied afgerond. Ten behoeve van de Schiezone is gewerkt aan de afronding van het Natuur- en Recreatieplan en voor de ontwikkeling van het Buitenland van Rhoon is de grondverwerving geïntensiveerd.

In deze verslagperiode zijn vijf leefbaarheidsprojecten uit het deelproject BRG gereed gekomen. Deze maakten onderdeel uit van de deelprogramma's Rivierparken, Gebiedsgerichte Benadering en Kenniscentrum Geluid. In totaal zijn nu 36 leefbaarheidsprojecten gereed gemeld. Gemeten naar de financiële waarde van het BRG-programma betekent dit, dat 54 % van de leefbaarheidsprojecten gerealiseerd is.

Ontwikkelingen na peildatum 30 juni 2013 en vooruitblik

Van het deelproject Landaanwinning resteert nog een drietal interface projecten onder andere op het gebied van spoor en weg. De oplevering daarvan staat gepland voor medio 2014. De ingebruikname van de terminals door de terminaloperators is gepland in het najaar van 2014.

In het deelproject 750 ha natuur en recreatiegebied is een aantal mijlpalen te melden. In het weekend van 24 en 25 augustus 2013 zijn de twee stalen bruggdelen van de Groene Verbinding (fietswandelverbinding van Charlois naar het Buitenland van Rhoon) over de A 15 en Betuweroute ingehangen en gemonteerd. De oplevering wordt medio 2014 verwacht. In oktober 2013 zal het eerste deel van de Vlinderstrik worden opengesteld voor het publiek en zal ook gestart worden met de aanleg van het eerste deel van het fietspad dat de noordkant van Rotterdam, waaronder Schiezone en Vlinderstrik, verbindt. Op 16 juli 2013 hebben de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de Tussenrapportage Schetsontwerp voor het Buitenland van Rhoon vastgesteld. Een belangrijke stap voor het proces van de minnelijke grondverwerving.

De uitkomsten van de monitoring in de Voordelta geven aanleiding om de komende periode te overwegen of bijsturing van maatregelen in de rustgebieden nodig is ten aanzien van de precieze ligging van enkele rustgebieden en de verstoring door recreatie. Nadere uitwerking daarvan wordt gekoppeld aan het traject van actualisatie van het Natuurbeheerplan Voordelta.

Tussentijdse evaluatie van PMR

Zoals ik bij de aanbieding van de vorige voortgangsrapportage heb aangekondigd heb ik een tussentijdse evaluatie laten uitvoeren op de voortgang en uitvoering van het project conform de PKB PMR. Doel van de evaluatie is om met u te kijken waar de komende jaren de accenten moeten komen te liggen en om u van een basis te voorzien om te bepalen of het nodig is om de status van PMR als Groot Project te handhaven. De tussentijdse evaluatie is zodanig ingericht, dat deze voldoet aan de eisen van een eindevaluatie van een groot project zoals vastgesteld in artikel 16 van de Regeling Grote Projecten.

Conclusie van de evaluatie is dat PMR een goede voortgang kent. De deelprojecten worden uitgevoerd conform de afgesproken scope, planning en begroting. Als verklarende factoren voor het succes worden in de evaluatie onder meer

aangemerkt: de dubbeldoelstelling die voor breed draagvlak heeft gezorgd; het bijdragemodel waarbij de uitvoering is belegd bij die partijen die daadwerkelijk belang hebben bij een goede voortgang, zowel in tijd, geld als kwaliteit en risico's die belegd zijn bij die partijen die daar in de uitvoering ook invloed op uit kunnen oefenen; duidelijke afspraken aan de voorkant over de uitvoering met scherpe toetsingscriteria in de Uitwerkingsovereenkomsten; adequate organisatie van betrokkenheid van maatschappelijke organisaties en een overzichtelijke coördinatie van het project door helder belegde uitvoeringsverantwoordelijkheden.

Met betrekking tot het vervolg van PMR concludeert het evaluatierapport dat de vervolgrisico's beperkt zijn, aangezien een groot deel van de risicovolle projecten inmiddels is afgerond. Als resterende risico's worden genoemd: de tijdige realisatie van het Buitenland van Rhoon uit het deelproject 750 ha, de onzekerheid ten aanzien van het compensatie-effect van het bodembeschermingsgebied en de rustgebieden op basis van de huidige monitoring en een beperkte onzekerheid over voldoende ontwikkeling areaal natte duinvallei in de duincompensatie. Dit laatste risico lijkt aan de hand van de meest recente monitoringscijfers verder afgenomen te zijn.

In lijn met de tussenevaluatie kijk ik met tevredenheid terug op de afgelopen jaren, waarin door alle betrokken partijen gezamenlijk en met succes is gewerkt aan de realisatie van de deelprojecten binnen het Project Mainportontwikkeling Rotterdam. Een veelzijdig en complex project verloopt nog steeds binnen planning en budget. Er is nog werk te doen, maar het evaluatierapport, de voortgang in het project en de afgenomen risico's geven mij voldoende vertrouwen om u in overweging te geven om de status groot project voor het Project Mainportontwikkeling Rotterdam te beëindigen. Indien u mocht besluiten om de status groot project te beëindigen ben ik natuurlijk bereid, indien u dat wenst, om u jaarlijks op de hoogte te houden met een brief waarin ik de ontwikkelingen rondom het Project aan u toelicht.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

mw. drs. M.H. Schultz van Haegen